

ORGANIZIRANI ŽELEZNIČAR

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrtletno Din 12.—

Svoje zahteve uveljavijo železničarji le
v enotni, razredno-zavedni organizaciji.

Uredništvo in upravnništvo Ljubljana.
Za Bežigradom, 1. mestna stanovanjska hiša,
kamor se naj pošiljajo rokopisi.

LETO I.

LJUBLJANA, dne 29. oktobra 1924.

STEV. 6.

Poročilo delegacije o anketi v Beogradu.

Dne 15. oktobra 1924 se je odpeljala v Beograd delegacija »Spl. žel. org.«, da se udeleži od ministrstva sklicane ankete za sestavo delavskega pravilnika.

Ker se trosijo okoli na raznih sestankih o delu te delegacije napačne vesti ter se zlasti v delavnici Maribor hoče agitirati proti tamošnji krepki se razvijajoči organizaciji s tem, da se razširja napačna poročila o anketi, kar pa se godi tudi v Ljubljani, podaja delegacija o celi anketi naslednje poročilo, ki morebiti posameznim udeležnikom ankete ne bo ljubo.

Dne 16. oktobra se je pričela v generalni direkciji pod predsedstvom šefa admin. pravn. odelenja ministrstva dr. Kavčiča in referenta višjega uradnika Cvetniča anketa ter se je naprej konstatirala prisotnost organizacij.

Prisotne so bile:

1. Oficijelni delegati posameznih direkcij.
2. Udruženje nacionalnih železničarjev (Zveza Jugoslovanskih železničarjev).
3. Savez železničara Jugoslavije.
4. Prometna zveza.
5. Splošna železničarska organizacija Jugoslavije.
6. Društvo vozovnih pregledovalcev.
7. Društvo železničarjev direkcije Subotica.
8. Društvo kurjačev.
9. Društvo strojevodij.
10. Društvo sprevodnikov.

Takoj ob otvoritvi je poudaril g. Cvetnič pripravljenost ministrstva, da se delavstvu odpomore in enkrat uredi delavsko vprašanje s sprejemom delavskega pravilnika.

Opozarjal je na težak položaj, v katerem se nahaja ministrstvo, ker ni bilo dovoljenih za delavstvo dovolj kreditov, ter je poudaril, da bo mogel stopiti novi pravilnik v veljavo šele s 1. aprilom 1925. Ker pa ministrstvo uvidi težak položaj celokupnega delavstva, je pripravljeno tudi temu čim preje pomagati ter zboljšati njegove urne plače, za kolikor bo tu podana kreditna možnost. Povišanje in reguliranje sedaj veljavnih urnih plač bi bilo možno le po izvršeni redukciji delavstva, (da se na ta način pridobi nekaj razpoložljivega denarja). Redukcija se more izvršiti na dva načina, da se ali odstrani iz železniške službe ves »balast« (slabokvalificirani ljudje, op. ur.) ali pa, da se nastavi vse one delavce, ki vrše službo na sistemiziranih mestih, ozir. opravljajo delo nastavljenecv ter se ne bi potem mesto teh sprejelo nikakih novih delavcev.

Nadalje pove, da ministrstvo še nima izdelanega nikakega pravilnika, ampak je sklicalo to anketo zato, da bodo posamezne organizacije predale svoje pismene predloge ter podale svoje mišljenje k posameznim točkam, ki jih bo referent pozneje navedel. — Ta izjava je marsikatero delegate, zlasti iz Slovenije, neljubo dirnila, ker so šli v Beograd brez pravega materiala v dobri veri, da jim bo ministrstvo tam serviralo svoj osnutek in bodo oni k posameznim točkam sklepali protipredloge. (Vedno se nas je napadalo, zakaj mi sestavljamo razne pravilnike, ki bodo šli

baje itak vsi v koš, in zakaj da sklicujemo posebne članske sestanke, ko vendar obstoji v »Rokodelskem domu« skupna akcija. Mi smo smatrali in smatramo še vedno za svojo dolžnost in za edino pravo pot, da sodelujejo pri reševanju delavskih vprašanj delavci sami in da si oni sami sestavijo svoje zahteve, ne pa, da jim jih diktira kak »general« iz vodstva organizacije. Kako pa mislijo o takih skupnih akcijah voditelji posameznih organizacij, naj povedo svoje mišljenje javno in ne samo v privatnih pogovorih.) Kakor se je dalo dognati, sta imeli izdelane osnutke izmed vseh organizacij iz Slovenije seboj le Spl. železničarska organizacija in Zveza jugoslovanskih železničarjev. — S. Krekič od Saveza je grajal one organizacije, ki niso smatrale za potrebno, da bi izdelale tozadevne predloge, a očita tudi upravi in ministrstvu, da temu vprašanju ni posvečalo dosti pažnje, ter omeni, da je Savez lansko leto predložil svoj osnutek.

Nato je g. referent omenil, da je dobilo ministrstvo predloženih več osnutkov od raznih organizacij, katere je on pregledal; a da je večina teh osnutkov zanič ter da so nepravilno sestavljeni in mešajo delavske zahteve z zahtevami nastavljenecv. Od predloženih osnutkov si je izbral enega, ki je že po svoji zunanji obliki in delitvi tvarine pravilno sestavljen ter kateri bi mogel služiti kot baza pri nadaljnjih razgovorih in ta osnutek nosi naslov »Delavski red«, ki ga je predložila svoječasno »Uprava Splošne železničarske organizacije Jugoslavije«.

Nato je g. referent prosil, da bi se delegati zedinili med seboj ter mu podali svoje mišljenje na sledeče točke:

1. Kako naj se deli delavsko osobje?
2. Ali urne plače, ali dnevne plače in nastavitvev osobja?
3. Vprašanje družinskih doklad.
4. Osemurni delovni čas.
5. Zavarovanje delavstva za starost.
6. Od kdaj naj velja pravilnik?
7. Kako naj se takoj pomaga delavstvu?

Nato se je razvila nad enourna debata, kako naj se delegacije o teh vprašanih sporazumejo ter se je končno sklenilo, da naj se popoldne sestanejo vsi delegati, ki naj se skušajo v temeljnih vprašanih zediniti ter izdelati nekaj osnutek.

Popoldne se je vršilo omenjeno posvetovanje, katerega rezultat je »Osnutek in spremeno pismo«, ki jih priobčimo koncem poročila. Obravnavalo se je na podlagi predlogov »Saveza in Splošne žel. organizacije«, ki se itak v vsem krijeta izvzemši rešitev vprašanja plač.

Pri teh razgovorih se je opazila velika neorientiranost posameznih delegatov, ker so prišli nepripravljeni in niso teh vprašanj razmotrivali s svojimi člani-delavci, ker drugače se ne more tolmačiti dejstvo, da so nekateri delegati, in sicer edino iz Slovenije, glasovali istočasno za različne predloge. — Poleg tega so bili med delegati tudi posamezni (inž. Jolič, delegat »Zvezec« iz Niša), ki so vsako vprašanje razmotrivali le iz stališča uprave ter

vedno slikali ovire, ki bodo ovirale upravo, nikakor se pa niso mogli postaviti na stališče delavstva. Tudi delegat »Prometne zveze«, upokojenec Beltram, je stal vedno na istem stališču, kot je bil na prvem sestanku v »Rokodelskem domu«, da se namreč ne sme staviti zahtev, ki bi »metale ministrstvu polena pod noge«, dasi mora dobro vedeti, da so vse delavske zahteve, ki streme po zboljšanju delavskega gmetnega položaja in po pridobitvi temeljnih pravic, tega značaja. — Sigurno ni delavstvo poslalo svojih delegatov v Beograd zato, da bi pripravljali ministrom ugodne položaje, marveč zato, da bi delegati izvojevali za delavstvo to, kar mu gre.

Največ debate se je razvilo pri vprašanju plač.

Tu sta bila dva predloga in sicer: inicijativni predlog »Splošne žel. organizacije«, da naj dobi delavstvo prva tri leta dnevne plače za vse dni v mesecu, po določeni skali, po treh letih pa naj se delavstvo brez izjeme stabilizira z letno plačo. Poleg tega naj dobi vse delavstvo družinske doklade za rodbinske člane.

Napredovanje se vrši avtomatično ter doseže vsak po 25 letih polno pokojnino.

Drug predlog pa je bil predlog s. Krekiča in srbskih železničarjev, ki so deloma zagovarjali sistem plačanja po tržnih cenah in po pogodbi s to določbo, da se določi za posamezne dobe službe za posamezne kategorije najnižje plače, katero mora dobiti, a najvišje ostanejo odprte.

Delegat Splošne je bil proti temu sistemu, ki je delavstvu v Sloveniji z malenkostnimi izjemami osovražen, zlasti ker ne predvideva plače za vse dni v mesecu (znani so slučajni pri progovnih sekcijah, ko se pošiljajo delavci ob slabem vremenu domov in ne dobe nikake plače) ter pušča korupciji in pristranosti radi ocen prosto pot (znano je, kako se je pri nas prevedba izvršila in da ocena delavskega zastopnika ni bila merodajna), katere tudi določitev minimalne plače ne more spraviti s sveta. Ker se plača določi po tržnih cenah in fizični moči, rodbinske doklade za delavske družinske člane ne pridejo v poštev.

Pri glasovanju so glasovali za prvi predlog (stabiliziranje, avtomatika in plačanje vseh dni v mesecu) izmed delegatov iz Slovenije oba delegata Splošne, oba delegata Zveze in kategorijskih društev ter delegat »Prometne zveze« in »Saveza« iz Maribora. — Beltrama pri tem glasovanju nismo videli, da bi glasoval za, kar on naknadno trdi ter mu sicer verjamemo (?), čudno pa se nam zdi, da je on glasoval tudi za drugi predlog, češ da se mu zdi tudi dober. V »Rokodelskem domu« pa je najbolj vpil, da je odločno proti pogodbenim plačam, češ da se jih mora na vsak način odpraviti. A ko je stal iz obličja do obličja gospodom, pa se jim zdi njihov predlog tudi dober. O, Beltram je možak... Njemu je zamera gospodov greh. (Op. uredn.) Enako je glasoval tudi za drugi predlog delegat »Zvezec«

Sovre, ki pa je naknadno pojasnil, da bo pri končni anketi zagovarjal prvi predlog.

Pri drugem sistemu (plačanje po pogodbi) bi bilo težko rešiti pokojninsko vprašanje z ozirom na menjajoče se plače, kar je kasneje tudi referent ministrstva omenil.

Izgovor, da so drugje drugačne razmere, ki bi utemeljevale, da delegati ene in iste organizacije glasujejo za različne predloge in celo eden proti drugemu (Bahun proti predlogu Krekiča), ne velja, ker bi se pač delegati ene organizacije morali zediniti na enako stališče, in sicer dotično, ki je v korist **pretežni večini delavstva**. Da so drugje razmere še slabše kot v Sloveniji, kar se tiče urnih plač, je dokaz delavnica Sarajevo, kjer par sto kvalificiranih delavcev ne dobi dnevno več kot 25 Din plače.

Anketa se je zaključila v petek ter so se v osnutku, kjer smo zastopali različno stališče, vzeli obe varijanti. — Kot tolmačenje varijante in glede podrobnosti se je priložil temu osnutku, ki se je predal delegatom ministrstva, tudi naš »delavski red«, ki je bil natisnjen v tretji številki »Organiziranega železničarja«.

Kakor je bilo razvidno iz končnega govora delegata ministrstva, se bo vršila v zadevi »delavskega pravilnika« še ena anketa, na kateri se bo definitivno sklepalo in stavilo protipredloge uradnemu osnutku.

Tako je bilo stališče delegatov »Splošne žel. organizacije«, to je njeno poročilo in ako kdo o njej kaj drugega trdi, se vedoma laže.

Osnova za projekt pravilnika o pomožnem osebju.

I.

Delitev.

Pomožno osebje se deli na:

- pisarniške dnevničarje,
- kvalificirane delavce,
- polkvalificirane delavce,
- nekvalificirane delavce.

O vajencih veljajo odredbe pravilnika ministrstva saobračaja.

Nekvalificirani delavci se morejo po gotovem številu let prevesti med polkvalificirane in ti po položenem izpitu pred strokovno komisijo za kvalificirane.

II.

Sprejem v službo, stalnost in odpoved službe.

Za sprejem v službo veljajo obči predpisi zakona o državnem prometnem osebju.

Za delavce, ki so se izučili obrti v železniških obrtnih šolah, veljajo predpisi pravilnika ministrstva saobračaja.

Pogoji za stalnost so: 3 leta službe, dovršeno 21. leto starosti in odslužena vojaščina.

Odpovedni rok začasne delavce je štiri-najstidnevni. Stalni delavci morejo biti odpušteni le po razsodbi disciplinskega razsodišča.

III.

Delovni čas.

Normalni delovni čas je 8 ur dnevno. Čezurno delo se sme vršiti po predpisih zakona o zaščiti delavcev.

Delo v turnusu se mora vršiti na podlagi osemurnega delavnika z dvema mesečnima odmoroma.

V izrednih slučajih (nezgode itd.) se sme vršiti delo največ 12 ur.

Čezurno delo se plača s 100%. Za delo izven službenega kraja pripadajo trošnine v iznosu trošnin, ki so določene po uredbi o potnih stroških za poduradnike.

IV.

Dopusti.

Izmera dopustov naj bo ista kot za poduradnike. Dopust, ki se ga iz službenih ozir ne more izrabiti, se plača.

V.

Plača.

1. **varianta:** Za prva tri leta fiksne dnevne plače z avtomatskim dviganjem na osnovi eksistenčnega minimuma z rodbinskimi dokladami. Po doseženi stalnosti (po treh letih) letna plača po istih principih. Kadar se stalen delavec prevede na zakon o državnem prometnem osebju, dobi odgovarjajoče prejemke.

2. **varianta: Plačanje delavstva po pogodbi.** Določitev splošnega minimuma po kategorijah. Zagaraniranje minimalnih plač za posamezne periode službovanja. Leta, provedena v privatni službi, se morajo všteti. Postavke plač se določajo perijodično najmanj enkrat na leto in pri vsaki promeni tržnih cen po indeksu za 10%. Zadobljena plača se pri promeni dela ne zmanjša.

Plačuje se petnajstidnevno za nazaj.

VI.

Delavski odbori.

Veljajo odredbe zakona o zaščiti delavstva, oddelek V., člen 108. do 119. in § 35.

VII.

Penzije.

Penzije se morajo regulirati po principih, izraženih v poglavju IX. zakona o državnem prometnem osebju, na ta način, da se osnuje pokojninski zavod, v katerega vplačujejo prispevke v enaki izmeri delavci in država. Uprava pokojninskega zavoda sestoji na polovico iz delavcev in iz delodajalcev.

VIII.

Ugodnosti.

Delavcem se da brezplačno potrebno delavno obleko, kurivo in vožnje po režijski ceni, na podlagi dosedaj stečenih pravic.

IX.

Disciplinsko sodišče.

Za disciplinske prestopke se ustanovi disciplinsko sodišče na paritetni osnovi, tako da polovico prisodnikov imenuje uprava, a drugo polovico pa izvolijo delavci.

X.

Prehodne odredbe.

Dosedanja služba se šteje za plače in penzijo po tem pravilniku. Delavci, ki iz raznih razlogov dosedaj niso mogli priti v penzijski sklad, se imajo sprejeti v penzijski sklad brez plačanja prispevkov za nazaj. Za ustanovitev pokojninskega sklada naj se unese v budžet potrebni kredit.

Spremno pismo

se glasi:

Gospod minister!

Po želji g. ministra se je sestala dne 16. in 17. t. m. anketa železničarskih organizacij, ki se je bavila z vprašanjem izdelave osnutka pravilnika za pomožno in delavsko osebje. Anketa se je končala s pozitivnim rezultatom ter so se organizacije združile v temeljnih principih, ki so izraženi v projektu, katerega smo imeli čast predati g. referentu ministrstva.

Predstavniki vseh organizacij izražajo svoje zadovoljstvo nad dejstvom, da je do ankete došlo, ker vidijo v sodelovanju zainteresiranih najboljši pot za napredek prometa. Predstavniki organizacij si usojajo prositi Vas, g. minister:

1. Da bi se pri sestavi službenega projekta vzeli v obzir principi, ki so razloženi v predloženem projektu, ker predstavljajo splošne želje vseh organizacij.

2. Da bi se službeni projekt, čim bo izdelan, razposlal v pretres vsem organizacijam za čas od dveh do treh tednov.

3. Da bi se po tem roku sezvala ponovno končna anketa radi definitivne izmenjave misli za končno redakcijo projekta pravilnika.

Gospod minister! Predstavniki organizacij na anketi imajo čast prositi gospoda ministra, da posveti svojo pažnjo še sledečim vprašanjem:

1. Brez obzira na rok, kdaj bo stopil pravilnik o delavskem osebju v veljavo, je nujne potrebno:

a) povečati plače delavskemu osebju, a posebno onemu, ki še do danes ni prevedeno ne na zakon in ne na urne plače;

b) delavcem, ki so bili kasneje (po 1. oktobru 1923) prevedeni na urne plače, izplačati diference.

2. Predstavniki vseh organizacij se odločno protivijo mišljenju, da bi se dobila sredstva za povečanje plač delavskemu osebju potom redukcije (odpovedi, oziroma odpusta iz službe) enega dela delavskega osebja, ker bi redukcija:

a) prišla ob nepravem času, pred zimo, ko bi bilo nehumano jo izvršiti, a še bolj iz tega razloga, ker vlada v državi velika pridobitna kriza in je sigurno, da bi redukcija pahnila vse reducirance v glad in strahovito bedo;

b) poleg tega smo mišljenja, da še danes ni v železniških delavnicah in ostalih prometnih delavnicah zaposlenega potrebno število delavstva.

S prošnjo, da posvetite pažnjo prednavedenemu, izvolite g. minister prejeti izraz našega spoštovanja.

Beograd, 17. oktobra 1924.

(Slede podpisi prisotnih organizacij.)

Zopetni napad na naše pravice.

Vlada reda, miru in pravice nadaljuje delo svojih prednikov in tekem enega tedna smo bogatejši za dve bridki izkušnji. Opozorili smo železničarje, ko je »Prometna zveza« z velikim kričanjem iskala terena med železničarji s pomočjo klerikalnih poslancev, ko so na raznih shodih g. Žebot in ostali strokovni referenti prometne zveze (n. pr. Beltram) povdarjali, da je sedaj minil čas preganjanja in tlačenja železničarskega proletariata, da se bodo sedaj spoštovale pridobljene pravice in da se bo kaznovalo krivce, naj ne nasedajo in verjamejo raznim farizejem, ki se bodo pojavili med njimi. V par mesecih se je pokazala bridka resnica naših napovedb, ker iz ministrstva je prihajal odlok za odlokom, eden slabši za železničarje od drugega. Ukinile so se volitve v bolniško blagajno, povišali so se članski prispevki za bolniško blagajno, davki in tako je sledil udarec udarcu in sedaj smo dobili še sledečo brzojavko: »Direkcija je prejela od gen. direkcije sledečo brzojavko: Funkcione dodatke, prekovremeni rad, kao i sve druge dodatke, koji proističu iz člana 41. zakona o državnem prometnom osebju, ne izplačivati do daljeg naredjenja. Za direktora: Pomoćnik Babović.«

Kar si pretekli mesec, o železničarska para, zaslužil v čezurnem delu, nadalje kilometraža, nočne doklade itd., se ti ne izplačajo. Kako boš živel prihodnji mesec, to gospode ne briga! Da prihaja zima, ne pride v poštev!

Drugi napad se je izvršil na delavstvo. Novi pravilnik o voznih olajšavah predvideva za delavce in njih rodbinske člane le **četrtinsko vožnjo** (režijska vožnja se delavstvu odvzame). Režijske tarife se bodo primerne povišale. Direkcija je sicer izdala brzojavko, da je tozadevno intervenirala pri ministrstvu, vendar se delavske legitimacije ne bodo prolongirale, dokler ne pride tozadevni odlok od ministrstva. Ali bo prišel? Za leto 1925 veljajo delavske legitimacije za vožnjo po režijski ceni le v območju ljubljanske direkcije. Kaj bo potem, se ne vé!

»Prometna zveza« s svojim Beltramom in obljubami in s svojim ministrom, kje si?

Ker so nekateri delavci svoje legitimacije že oddali za prolongacijo, naj jih za enkrat vzamejo nazaj, da si lahko kupijo režijske karte, dokler ne bo to vprašanje rešeno.

Radi navedenih napadov na pravice je intervenirala v pondeljek, dne 27. oktobra 1924 članska deputacija pod vodstvom sodr. Terškana pri direkciji ter je bila sprejeta od g. ravnatelja inž. Šega. V deputaciji so bili delegati iz delavnic in kurilnice Maribor, iz obeh kurilnic Ljubljana in od postaj. osebja.

Na prvo točko glede začasnega ukinitja izplačila čezurnega dela, kilometrine, nočnih doklad, premij itd., je dal g. ravnatelj odgovor, da velja ta odločba le za nastavljeno osebo ter da dobe delavci izplačane celokupne prejemke. Nastavljencem pa se morejo v brzojavki navedeni zaslužki izplačati šele, ko bodo odobreni tozadevni po zakonu o drž. prom. osebju predvideni pravilniki.

Glede odvzema legitimacij delavstvu ter da bi dobili delavci le četrtinsko vožnjo je direkcija že intervenirala pri ministru, da bi ostale tudi delavstvu stare vozne ugodnosti. Zaenkrat delavci obdržijo tekom tega leta legitimacije ter se bo do konca leta to vprašanje definitivno rešilo. Tozadevno je poslala tudi organizacija brzojavni protest v Beograd.

Glede podelitve delavske obleke, mila in tunj za brisanje strojev je poudaril, da je vse to odvisno od tozadavnega pravilnika. Z novimi plačami so vse te ugodnosti odpadle. (G. Beltram, Vam je pa v Beogradu bilo to prav.) Delavstvo bo dobilo sedaj dotične ugodnosti, ki jih bo predpisal novi delavski pravilnik.

Tudi tolikokrat obljubljena revizija delavske prevedbe se bo mogla z ozirom na pomanjkanje kreditov izvršiti le delno, enako nastavitve delavskega osebja.

Iz vseh intervencij, odlokov in naredb sledi, da se delavskemu vprašanju toliko časa ne bo posvečalo zadosti pažnje, dokler bo večina delavstva stala indiferentna na strani z geslom: »Ako bodo organizirani kaj dosegli, bomo itak tudi mi dobili.« Delavci! Proč z nezavednostjo. Vaše mesto je v razredni organizaciji, kjer naj vsak po svojih močeh pripomore do izvojevanja naših pravic.

Izveček iz važnejših okrožnic.

Polaganje strokovnih izpitov.

Dokler promet. ministru v smislu čl. 49. zak. o drž. pr. osebju ne izda enotnega pravilnika o strokovnih izpitih, se dosedanje določbe spopolnijo v toliko, da se uslužbenci brez ozira na dosedanje roke, smejo prijaviti k izpitom takoj, ko so zadostno pripravljeni.

Doklade za ločeno gospodinjstvo.

Ker komite za prevzem južne železnice ni odobril tozadavnega kredita, se doklade za ločeno gospodinjstvo ukinejo.

Odtegotanje denarnih kazni.

Denarna kazen, ki je manjša od ¼ mesečne plače, se mora odtegniti naenkrat, večje kazni pa se odtegujejo v obrokih, ki pa ne smejo biti, izvzemši zadnjega, manjši od ¼ mesečne plače. Pod plačo je razumeti: cela osnovna in položajna plača ter polovico osebne draginjske doklade. Stanarina in rodbinske doklade ne pridejo v poštev.

Draginjske doklade za upokojece.

S 1. sept. 1924 so stopile za upokojece v veljavo nove draginjske doklade, ki znašajo:

1. Za dotične, ki so bili upokojeni po starih predpisih (ne po določilih zakona o drž. prom. osebju), ne glede na to, ali dobe pokojnino v kronah ali dinarjih.

Za uradnike:

A. Ako imajo polno pokojnino:

Letna pokojnina v Din ali kronah:	Draginjski razred		
	I. Din	II. Din	III. Din
do 2999	1500	1300	1100
od 3000—4999	1700	1400	1200
od 5000—6999	2000	1600	1300
od 7000—8999	2100	1800	1500
od 9000 dalje	2200	1900	1600

B. Ako so bili upokojeni z več kot 20 službenimi leti:

Letna pokojnina v Din ali kronah:	Draginjski razred		
	I. Din	II. Din	III. Din
do 2999	1200	1000	900
od 3000—4999	1400	1200	1000
od 5000—6999	1600	1400	1200
od 7000 dalje	1800	1600	1400

C. Ako so bili upokojeni pred 20 službenimi leti:

Letna pokojnina v Din ali kronah:	Draginjski razred		
	I. Din	II. Din	III. Din
do 2999	900	800	700
od 3000—4999	1000	900	800
od 5000—6999	1200	1000	900
od 7000 dalje	1400	1200	1000

Za poduradnike in slugo:

A. Ako so bili upokojeni po doseganju polnih službenih let, obdržijo dosedanje draginjske doklade.

B. Ako niso imeli polnih službenih let, dobe v krajevnem razredu: I. 500 Din, II. 450 dinarjev, III. 400 Din.

2. Dotičnim uradnikom, poduradnikom in slugam, ki bodo vpokojeni po določbah zakona o državnem prometnem osebju, se odreja višina draginjskih doklad po plači in sicer dobe toliko odstotkov draginjske doklade, ki so jo prejeli nazadnje v aktivni službi, kolikor odstotkov plače dobe za pokojnino. Vendar ne sme biti ta draginjska doklada v nobenem oziru manjša kot:

Za uradnike:

V krajevnem draginjskem razredu: I. 550 dinarjev, II. 500 Din, III. 450 Din.

Za poduradnike in slugo:

V krajevnem draginjskem razredu: I. 400 dinarjev, II. 350 Din, III. 300 Din.

Vsem upokojevcem pripada poleg tega še rodbinska doklada po 150 Din mesečno za:

- zakonito ženo;
- za vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu ali pozakonjenega.

Za ženo ne dobi draginjske doklade:

- Če je žena aktivna državna uslužbenka ali upokojenka;
- ako ima žena mesečno nad 500 Din rednih dohodkov;
- ako gresta zakonca narazen.

Za otroke ne pripada rodbinska doklada:

- Ako je star nad 16 let;
- ako ima otrok nad 500 Din mesečnih rednih dohodkov;
- ako ima štipendijo, podporo ali ustanovo mesečno 200 Din ali več;
- ako se omoži ali oženi ali oskrbuje v javnem zavodu na brezplačnem mestu, ali se uči obrti in ga delodajalec vzdržuje brez nagrade.

Izjeme so: Ako je otrok duševno ali telesno trajno nesposoben za delo, ali ako nadaljuje šolanje neprekinjeno, a v tem slučaju najdalje do 23. leta. Končno še za hčer, ki gospodinj ožetu, ki je vdovec.

Do draginjskih in rodbinskih doklad nimajo pravice oni vpokojenci, ki imajo bodisi od lastne imovine, bodisi od osebne dela mesečno 3000 ali več dohodkov.

Novi predpisi glede voznih ugodnosti.

Pod št. 71.044/VI. je izšla dne 20. oktobra 1924 naslednja naredba:

Direkcija je prejela nov predpis o voznih olajšavah. Ker veljajo določbe tega predpisa že od 1. oktobra t. l., se priobčuje izvleček s pripombo, da veljajo določbe z dnem priobčevanja te okrožnice.

Čl. 19. Vsi uslužbenci drž. prometnih naprav imajo v smislu čl. 114. zakona o drž. prom. osebju pravico na prosto vožnjo zase in za rodbinske člane trikrat na leto.

Čl. 22. Žena uslužbenca dobiva trikrat na leto prosto karto, dokler je zakon veljaven. Sinovi in hčerke uživajo to povlastico za ves čas, dokler jim pripada doklada po čl. 38. zak. o drž. prom. osebju.

Čl. 23. Izvzeto dobivajo hčere proste karte trikrat na leto, dokler so neporočene in jih stariši vzdržujejo.

Čl. 24. Ožetu in materi kakor tudi sestri neporočenega uslužbenca pripada karta dvakrat na leto, ako žive z uslužbencem v skupnem gospodinjstvu in jih ta popolnoma vzdržuje.

Čl. 26. Služinčad aktivnih uradnikov dobi trikrat na leto karte za vožnjo po četrtinski ceni in to samo tedaj, kadar potuje skupno z delodajalcem ali kakim njegovim družinskim članom. Dojilje za otroke uradnikov do starosti 4 let dobe, kadar potujejo z otroci, iste povlastice, kakor otrokov oče.

Čl. 28. Pisarniško pomožno osebje z letno ali mesečno plačo dobi samo za sebe, trikrat na leto prosto karto.

Čl. 29. Stalni rokodelci in stalni delavci dobe trikrat na leto prosto karto zase, zakonite ženo in otroke, ako služijo pri drž. prom. napravi najmanj leto dni neprekinjeno.

Čl. 30. Stalni delavci in stalni rokodelci dobivajo za neporočene hčerke do 20. leta karte, kakor v prednjem členu navedeno; hčerke stalnih delavcev in rokodelcev, stare preko 20 let, ne dobe več povlastic. Moška deca stalnih delavcev in stalnih rokodelcev dobi brezplačno vožnjo samo do 16. leta.

Čl. 31. Ostali delavci in rokodelci dobe največ dvakrat na leto brezplačne karte in to samo za sebe.

Čl. 41. I. vozni razred pritiče uradnikom glavnih grup, to so I. kat., 1. do vklj. 6. grupa, in II kat., 1. in 2. grupa. II. razred pritiče vsem drugim uradnikom. III. razred pritiče zvanjenikom in služiteljem.

Stalne brezplačne karte za obisk šole se glase brez ozira na položaj in zvanje uslužbenca le za III. razred.

Čl. 43. Aktivni uradniki, zvanjeniki in služitelji dobe brezplačen prevoz selitvenega blaga:

- Pri stopanju v drž. prometno službo;
- pri premeštitvi;
- pri selitvi radi umirovljenja, najdalje eno leto po umirovljenju;
- pri odpustitvi iz službe, v kolikor odpustitev ni posledica kazni;
- pri poroki najdalje v roku 6 mesecev po dnevu poroke.

Čl. 47. Uputnice za prost prevoz se smeje glasiti največ:

- Na 10.000 kg za uradnike z rodbino;
- na 5000 kg za zvanjenike in služitelje z rodbino;
- na 3000 kg za pomožno osebje z rodbino;
- na 2000 kg za zvanjenike in služitelje brez rodbine;
- na 500 kg za pomožno osebje brez rodbine.

Čl. 49. Aktivni žel. uslužbenci, ki služujejo na takih mestih, kjer se ne more ali pa zelo težko dobi živežne potrebščine, si morejo iste brezplačno prevoziti iz drugih krajev. Ta službena mesta določi Direkcija in sme dovoljevati dnevni prevoz do 10 kg.

Čl. 50. Razen tega odobrava Direkcija takemu osebju brezplačen prevoz živežnih potrebščin enkrat mesečno do 50 kg iz najbližjih tržnih krajev.

Cl. 51. Osojbe z rodbinami na postajah, katere za povlastico po členu 49. in 50. ne pridejo v poštev, in osojbe Direkcije dobi vsake tri mesece po eno nakaznico za brezplačen prevoz živežnih potrebščin do 50 kg.

Cl. 52. Za preskrbo živeža za zimo dobi osojbe v mesecu septembru ali oktobru ali novembru eno ali več transportnih nakaznic za brezplačen prevoz živeža v skupni teži največ do 500 kg.

Cl. 57. Osebnne oplatnične izkaznice se bodo izdale aktivnim uradnikom, zvančnikom in služiteljem drž. prom. naprav, ženam akt. uradnikov, zvančnikov in služiteljev in otrokom v smislu člena 38. zakona o drž. prom. osobju.

Cl. 59. Osebnne listne izkaznice se izdajajo pomožnemu osobju, služkinjam aktivnih uradnikov, neporočenim hčerkam aktivnih uslužbencev, za katere ne dobivajo draginjskih doklad v smislu člena 38. zakona o drž. prom. osobju, pa jih starši vzdržujejo, očetu, materi in neporočeni sestri aktivnega uslužbenca (čl. 24.).

Cl. 61. Na osnovi oplatnične osebnne legitimacije imajo uslužbenci, aktivni in umirovljeni, odnosno člani njihove rodbine, pravico do režijske karte za vse osebnne in brsovlake; za slednje le tedaj, kadar faktilčno potujejo čez 100 km, izvzemši tedaj, če se preide na drugo spojno progo. Luksuzni in ekspresni vlaki so izključeni.

Cl. 62. Na osnovi osebnne listne izkaznice in nakaznice se more kupiti karto po 1/4 ceni.

Cl. 63. Honorarni in pogodbeni uslužbenci pri drž. prom. naprav imajo pravico do voznih olajšav le v toliko, kolikor jim je to v pogodbi o priliki postavljenja priznano.

Cl. 68. Kdor je izgubil vozno legitimacijo, katerekoli vrste, ne more dobiti druge, dokler se prva ne razveljavi. Kadar se zahteva za izgubljeno legitimacijo novo; je plačati v ime troškov in novo izstavitev znesek 50 Din za duplikat.

Neroden napad.

»Pravica« oziroma neznani dopisnik v zadnji številki napada »Org. železničarja«, ki ga spravlja v zvezo z vsem mogočim. Članek izven popolnoma v osebnosti ter tolmači na dolgo in široko način združitve vseh organizacij oziroma način ustvaritve enotne železničarske organizacije.

V tem vprašanju bodo sigurno mišljenja oddaljena, ker ljudje, ki propagirajo »pomirjevalno vplivanje organizacij na osobje« in se strinjajo le s »stavljenjem takih predlogov in zahtev, ki ne otežkočajo položaja posameznih ministrov«, bodo imeli glede dela enotne organizacije drugo mnenje kot razredno zavedni železničarji.

Odgovoriti pa moramo na naslednja izvajanja dopisnika:

»Ali se niste 16. in 17. t. m. prepričali v Beogradu na anketi, kako žalostno in pomankljivo bi bili železničarji zastopani, ko bi jih zastopala samo vaša organizacija? Upamo, da boste tako poštenu, da to tudi vašim sodrugom poveste in tudi pokažete, koliko pametnih predlogov ste morali od drugih delegatov in organizacij — pa tudi kategorijskih — v vaš osnutek pravilnika sprejeti in koliko pretirane in nesmiselnega v svojem pravilniku črtati.«

Glede osnutka samega naj govori dejstvo, da ga je referent ministrstva označil kot pravilno sestavljenega ter ga priporočil delegatom, da naj jim služi za bazo razgovorov.

Nadalje bi prosil g. neznanega dopisnika, kaj smo na našem osnutku korigirali po predlogih kategorijskih organizacij in katerih? Zastopnika kategorijskih organizacij iz Slovenije »Društva sprevodnikov« in »Društva strojevodij« sta smatrala na anketi najbrže za svojo častno dolžnost, da sta trdovratno mol-

čala, delegat »Društva kurjačev« pa je povdarjal edino le delovni čas kurjačev. Tu pač nismo imeli kaj vnesti v naš osnutek. Morebiti so »tisti pametni predlogi« besede instr. strojevodje Dežmana, ki je koncem konference (ko je bil osnutek že spisani) povdarjal, da bi bila nujno potrebna ločitev delavstva v one z lažjo in one s težjo službo, nakar mu je delegat ministrstva izjavil, da bi mogel utemeljevati to ločitev le pri profesionistih.

Morebiti so ti »pametni predlogi«, na podlagi katerih smo korigirali naš osnutek, ti-le:

1. V našem osnutku smo zahtevali za delavstvo stalnost po enoletnem službovanju, kar smo po dolgem utemeljevanju drugih organizacij, da je ta zahteva absolutno pretirana in da naj se zahteva stalnost delavstva šele po treh letih, popravili na triletno dobo.

2. Za delavstvo smo zahtevali izmero dopustov kot za nastavljenca in sicer najvišjo predpisano mero iz razlogov, da je delavec gotovo vsaj enako potreben odmora in v isti izmeri kot kak uradnik ali jurist. Tudi to je naletelo na splošen odpor in se je zahtevalo, da naj se ta izmera reducira in sicer, da naj dobe delavci enak dopust kot poduradniki. Končno je pri tem inž. Jolić še povdarjal, da uprava lahko loči pri izmeri dopustov pomožne delavce in profesioniste ter odmeri enim izmero dopusta po tabeli slug. Ali je to tista korektura?

Morebiti pa smatra g. dopisnik za korekturo opombe glede premij in drag. doklad, ki smo jih prideljali v osnutek, katerega smo dali tudi Beltramu. Naj ve, da so te opombe pridelane radi tega, da si lažje izračuna finančni efekt, ker smo radi premij in doklad predložili posebna pravilnika.

Ostale izpopolnitve pa niso le narejene pod vtisom predlogov raznih delegatov, kar mora g. dopisnik, ako je količkaj pošten, tudi sam priznati, ker je sedel poleg delegatov »Splošne« in je lahko videl, da je delegat »Splošne« med anketo korigiral kakih 15 osnutkov, da jih je lahko razdelil med one delegate drugih organizacij, ki so se za njega interesirali.

Korektura, da naj se osobje deli tudi na polkvalificirane delavce in da naj se delavstvo nastavi izven mej »zakona o državnem prometnem osobju« pa je bila sklenjena na članskem sestanku v Mariboru dne 3. oktobra 1924, zaupniškem sestanku ljubljanskega delavstva dne 14. oktobra 1924 in na podlagi dopisov prizadetega delavstva iz Borovnice, Zidanega mosta in drugod.

Tudi govornice, ki se razširjajo v Mariboru zlasti v delavnici, od strani delegata »Zveze Jugoslov. Železničarjev«, da smo bili profitemu, da se omogoči nekvalificiranim delavcem vstop v kategorijo polkvalificiranih, so lažnjive in so izustene samo za to, da bi se porabile kot agitacija proti »Splošni«, ki je raznim organizacijam itak trn v peti.

Izpitni na šoli v Mostah.

Ker je po zakonu o drž. prom. osobju vezan pri gotovih kategorijah prestop v III. kategorijo uradnikov na predpisano šolsko izobrazbo in sicer na najmanj 4 razrede srednje šole ali na tej enakovredno izobrazbo, je šlo delat okoli 150 bivših poduradnikov in slug izpit na osemrazredno osnovno šolo v Moste. Predložili so direkciji spričevala in nekaj jih je bilo po »čudnem« naključju tako srečnih, da je dobila njih spričevala prevedbena komisija, ki jih je tudi brez vsakega pomiselka uvrstila v III. kategorijo uradnikov.

Nad 100 spričevali ostalih pa je obležalo na direkciji ter si sedaj ne vedo pomagati, kam z njimi. — Gotove ljudi je pripravljena direkcija imenovati, druge zopet ne, ker za njo najbrže ne obstojajo več isti predpisi kot za prevedbeno komisijo.

Ker se širijo v tej zadevi različna poročila, bi bilo umestno, da bi višji šolski svet izdal odlok, ali je ta šola enakovredna po zakonu zahtevani izobrazbi in ostalim osemrazrednim šolam v Hrvatski in Srbiji, da ne bo vedno izgovorov od strani direkcije, da manjka še tako in tako potrdilo.

Eden za več prizadetih.

Internationale Übersicht.

Deutschland. — Die ersten Auswirkungen des Sachverständigen Gutachtens auf die Eisenbahner. Durch die Verschacherung der Reichsbahn an das internationale Privatkapital sind jetzt schon ungeheure Verschlechterungen für das Bahnpersonal geschaffen worden. Die Reichsbahn-Aktiengesellschaft hat bereits den Entwurf einer Personalverordnung veröffentlicht, aus dem wir die wichtigsten Bestimmungen bekannt geben: »Die Dienstverhältnisse der Beamten, Angestellten und Arbeiter werden durch Anordnungen des Generaldirektors geregelt. Die Anstellung und Beförderung der Beamten erfolgt durch Aushändigung einer schriftlichen Verfügung des Generaldirektors, der auch bestimmt, welche Beamtenklassen kündbar angestellt werden können. Für die Beamten des unteren Dienstes gilt die 14-tägige Kündigung; für die Beamten des mittleren Dienstes gilt die sechswöchentliche Kündigung. Vorläufig werden die alten Gehälter und Besoldungssätze weitergezahlt. Der Generaldirektor kann besondere Vergütungen und Prämien gewähren. Beamte auf Kündigung und auf Widerruf verbleiben im Krankheitsfalle nur auf 26 Wochen im Genuß des Gehaltes. Dauert die Krankheit länger als 26 Wochen, so kann den Beamten gekündigt werden. Die Dienstzeit beträgt wöchentlich 54 Stunden. Soweit der Dienst nur in Dienstbereitschaft besteht, ist die Dienstzeit zu verlängern. Der Tagesdienst ist grundsätzlich in Vor- und Nachmittagsdienst zu teilen. Jeder Beamte kann in den einstweiligen Ruhestand versetzt werden. Das Ziel der Richtlinien ist ein allgemeiner Abbau in der nächsten Zeit.«

— Nach diesen Bestimmungen werden wohl nicht viele Eisenbahner in den einstweiligen Ruhestand versetzt werden, da sie schon vorher — nach Professor Gruber — den Weg nach dem Kirchhof angetreten haben werden.

Polen. — Der Kongreß des Eisenbahnverbandes in Krakau. Vom 5. bis zum 9. d. M. fand in Krakau der VI. Kongreß des Eisenbahnverbandes (ZZK.) statt. Der Kongreß stand dank einer entsprechend durchgeführten Wahlaktion unter entscheidendem Einfluß der Sozialdemokraten. Jedwede Anträge der linken Opposition wurden nicht einmal zur Abstimmung gebracht. Es wurde eine Reihe von Beschlüssen gefaßt, die unter der gegenwärtigen Führung zu einer Besserung der Lage der Eisenbahner sicherlich nicht beitragen werden. Die wichtigsten Beschlüsse sind folgende: die Forderung einer Novelle über die Gehaltssätze; Abänderung des Pensionsgesetzes; allgemeine Versicherung der Eisenbahner; Einhalten der Achtstundearbeit; Aufhebung des Eisenbahnerabbaus; Lohnzulage für Nacharbeit; Bau von Wohnhäusern für die Eisenbahner durch Eisenbahndirektionen; Wiederaufnahme aller, die wegen Streiks entlassen wurden.

Železničarski koledar 1925

izide okrog 20. novembra t. l.

Koledar bo ves v platno vezan, z ovojem in zaponko, ter bo stal izvod 15 dinarjev. Tudi po vsebini bo zelo praktičen in bogat.

Sodrug naj se že sedaj javijo na uredništvo »Organizirani Železničarja«, koliko ga vzamejo v razprodajo. — — — Uprava.

Lastnik: Konzorcij »Organizirani Železničar«.

Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Franc Jernejčič.